

Faglig beretning 2011 for projekter med tilskud fra fra Fonden for økologisk landbrug

Projektets titel

Konsekvens for fosfor og kaliumforsyning ved udfasning af konventionel husdyrgødning

Tilskudsmodtager

Videncentret for Landbrug (tidligere Dansk Landbrugsrådgivning Landscentret)

Agro Food Park 15

8200 Aarhus N

Tlf. 8740 5000

www.vfl.dk

CVR nr. 32 28 71 15

Den faglige beretning giver efter min opfattelse et retvisende billede af tilskuddets anvendelse og at anvendelsen af tilskuddet er i overensstemmelse med projektansøgningen og fondens tilsagnsskrivelser.

Dato**Titel, navn og underskrift**

Beretning

1. Projektets titel

Konsekvens for fosfor og kaliumforsyning ved udfasning af konventionel husdyrgødning.

2. Projektperiode

Projektstart: 1. januar 2011 Projektafslutning: 31. december 2011.

3. Projektets udbytte og effekt, formål og projektføreløbet

Projektets udbytte og effekt:

Projektet har skabt klarhed over, hvilke alternative fosfor- og kaliumkilder der er til rådighed for økologisk jordbrug, og dermed gjort det klart, at indsatsen i fremtiden skal ligge på at sikre økologisk jordbrug adgang til fosforkilder, som kan godkendes i erhvervet. I den forbindelse er det særligt recirkulering fra forbrugerne og fødevarerindustrien, der skal være fokus på, da det er her, de største enkelt koncentrationer af fosfor er, hvis man ser bort fra minedrift.

Kaliumunderskud vil være et problem på sandjorde, men der er tilstrækkeligt med kaliumkilder til en konkurrencedygtig pris til, at det kan dække både den nuværende produktion, og den politisk fastlagte ambition om en fordobling af det økologiske areal.

Projektet har opfyldt sin målsætning med at skabe klarhed over konsekvensen på fosfor- og kaliumforsyningen ved en udfasning af konventionel husdyrgødning. Det har medført, at nuværende og kommende økologiske producenter ikke behøver frygte for deres forsyning med næringsstoffer. Samtidig betyder det, at indsatsen nu bedre kan fokuseres mod en øget udnyttelse af de kilder, der naturligt er til rådighed i landbruget.

Projektet formål:

Formålet var at demonstrere konsekvenserne af, at økologisk jordbrug mister 80-90 pct. af den fosfor, der importeres i dag, og tilsvarende 50-70 pct. af den mængde kalium der importeres, når udfasningen af konventionel husdyrgødning gennemføres. Samt at demonstrere konkrete forslag til, hvordan der i fremtiden kan sikres en økologisk og ressourcemæssig forsvarlig forsyning med fosfor og kalium.

Projektets faglige forløb:

Godkendelse nye gødninger

Der har været en afklarende proces med NaturErhvervstyrelsen, omkring godkendelse af fremtidige gødningskilder, som pt. ikke står i Økologiforordningens bilag I. Endvidere har der været arbejdet med anvendelsen af kød- og benmel - som gødningsmiddel. Produktet står på bilag I, men den faglige virkning var ukendt, og produktet var ikke endeligt godkendt, som handelsgødning i Danmark. Ligeledes var kød- og benmel ikke anerkendt som gødningsmiddel i relation til konceptet Arlagården.

Markdemonstration og minisymposium

Der blev anlagt en markdemonstration, der skulle belyse forskellige efterafgrøder evne til at fastholde og frigive kalium og fosfor. Dette blev afprøvet ved udspreddning af et blandingsprodukt af vinasse samt kød- og benmel og bedømmelse af planternes vækst. Der er afholdt et åbent hus arrangement i forbindelse med markdemonstrationen. Ved samme lejlighed blev deltagerne præsenteret for løsninger, som pt. anvendes i praksis samt orienteret om den nyeste viden på området, og hvad der særligt skal være fokus på, når udfasningen af konventionel husdyrgødning gennemføres.

Studietur til Tyskland

Der er gennemført en studietur til Hohenheim Universitet i Tyskland for at høre om deres erfaringer med recirkulering af kildesorteret husholdningsaffald og spildevandsslam. Endvidere var der på studieturen fokus på mikrobielt liv i jorden og i husdyrgødningen, og hvorledes det "naturlige" liv kan bruges til at gøre råfosfat og jordbunden fosfor mere plantetilgængeligt.

Økonomisk konsekvens ved udfasning

I samarbejde med projektet "Biogasgødning nøglen til udfasning af konventionel husdyrgødning" er der lavet

et notat, som beskriver den økonomiske konsekvens ved en udfasning af den konventionelle husdyrgødning. Notatet beskriver økonomien for økologisk planteproduktion på henholdsvis sand- og lerjord.

Økologikongres

I forbindelse med markdemonstrationen er der produceret en film, der fortæller om mulighederne ved efterafgrøder, og hvilke udfordringer det kan give ved udfasning af konventionel husdyrgødning. Filmen er præsenteret på Økologi-Kongres 2011. Ligeledes har projektet fremlagt dets resultater på kongressen under titlen "Forsyning med fosfor og kalium uden konventionel gødning".

4. Formidling og vidensdeling vedr. projektet

Følgende metoder har været anvendt og det vurderes, at de som helhed er nået godt ud til målgruppen af landmænd og konsulenter.

- Artikler på www.Landbrugsinfo.dk
- Indlæg på Økologi-Kongres 2011
- Artikler i Økologisk Nyhedsbrev
- Præsentation af projektet og problemstillingen på Økologi-Kongres 2011
- Præsentation af resultater fra projektet på økologikongres 2011
- Åbent hus i forbindelse med markdemonstrationen
-

Den samlede afrapportering kan ses på projektets side på Videncentret for Landbrugs hjemmeside: [Konsekvens for fosfor og kaliumforsyning ved udfasning af konventionel husdyrgødning](#)

5. Projektansvarlig

Peter Mejnertsen
T 8740 5459
E ptm@vfl.dk
